

19
(941)
Sâmbătă
10 mai
1980
8 pagini
1 leu

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

Vă urez vouă, intregului tineret, tuturor copiilor patriei noastre, succese tot mai mari în muncă, în învățatură, în însușirea minunatelor cuceriri ale geniului uman! Să fiți și să rămâneți întotdeauna revoluționari, în tot ceea ce faceți! Fiind revoluționari, să fiți întotdeauna de partea dreptății, egalității, păcii, a socialismului și comunismului!

NICOLAE CEAUȘESCU

Manifestul de conștiință al tinerei generații

S-au desfășurat, în săptămâna aceasta, lucrările Forumului tinerei generații. Milioanele de copii și tineri din România și-au trimis delegații pentru a-l reprezenta în fața patriei, a partidului, în acest ceas înalt de istorie. Și gândul lor, voința lor s-au reverbărat în gândul și vreața țării prin cuvintele-facăra, prin cuvintele-arpă rostite la deschiderea Forumului de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Bărbatul a cărui viață și luptă se identifică deplin cu idealul de unitate, independență și demnitate al poporului român, cu spiritul viu al permanenței virste revoluționare ne-a vorbit despre tinerețe ca spațiu al dăruirii și frumuseții de fapt, al romanticismului și fanteziei lucide, ne-a vorbit despre noi înșine, despre rosturile noastre adânc prin care ne recunoaște și ne înalță pământul nașterii noastre. Cuvinte de fierbinte încredere în tinăra generație a țării, o generație care a crescut sub lumina luminii, dragostei și libertății, o generație care face din prezența sa în lina iniția a construcției socialiste a țării un act de conștiință și de devotament unanim. Ca în altă vreme, Nicolae Ceaușescu ne-a spus că patria de astăzi, așa cum o cunoaștem, cum o iubim, cum o zidim, nu este un dar al soartei și al întâmplării, ci un rod al muncii noastre unite căreia avem datoria supremă de a-i adăuga, cu fiecare clipă, cu fiecare gând, cu fiecare om, noi împliniri și frumuseți. Că fiecare palmă de pământ românesc a fost stropită cu singe și s-a hrănit cu truda și căutașă unu neam întreg, că acest adevăr pute-

N. D. Frunteletă
Continuare în pag. a 2-a

Starea de tinerețe

Mă întrebam urmărit lucrările Forumului tinerei generații, cum oare s-ar putea vorbi despre tinerețe altfel decât au făcut-o delegații participanți, delegați veniți din toate colțurile țării cu mandate incredințate de milioane de tineri. O imagine vie, emoționantă, încărcată de mărturiile de conștiință ale tinerilor de azi ai patriei; o imagine a cărei frumusețe trebuie negresit căutăta în frumusețea întregii țări, cu adevăr, reușita acestui mare eveniment național; o imagine necontrafacută, reconfortantă, într-adevăr, a uriașei descătușări a spiritului tinări, revoluționari; o imagine vie, tonică, pe care, mărturisesc, mă așteptam să o găsească aici, în marile forum, ea însăși suficientă pentru a vorbi despre izbândă, imolării, responsabilitate, angajare; o imagine a înaltului datocul morale și patriotice a tinerilor de azi ai țării; o imagine...
Iată, înstaze (cîteva dintre altele și altele posibile, adevărate, specifice aspirațiilor tinerei generații) ale unei, în definitiv, singure imagini: starea de conștiință a tinerei generații române. Starea de angajare plenară, de profundă și responsabilă a depline a tinerilor la istoricele documente adoptate de cel de-al XII-lea Congres al

Viorel Sâmpetean
Continuare în pag. a 2-a

CREAREA PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN Un eveniment care a hotărît istoria poporului nostru

Există în viața unui popor evenimente care intruchidează în perioade istorice scurte năzuințe, idealuri seculare și care permit, datorită înfăptuirii lor în sensul progresului social, înlănțuirea marilor coordonate ale viitorului. Un astfel de moment de răscruce a avut loc acum 58 de ani, cînd Partidul Socialist din România s-a transformat în Partidul Comunist Român.

Partidul Comunist Român, moștenitorul celor mai luminoase tradiții revoluționare de luptă ale poporului nostru, ale mișcării muncitorești și socialiste, a înscris în istoria României din momentul făturii sale un nou curs pentru întreaga dezvoltare economică și socială a țării.

Secolul al XIX-lea a înscris acea perioadă minunată a istoriei noastre moderne marcată de momente de cotitură în lupta pentru libertate și dreptate socială, pentru scuturarea iugului dominației străine și afirmarea drepturilor naționale ale poporului român cum au fost: revoluția din 1821 condusă de Tudor Vladimirescu, revoluția română de la 1848 unirea Moldovei cu Muntenia în 1859 și cucerirea independenței deplină de stat în 1877. În această perioadă a apărut de scena istoriei românești proletariatul. Pe măsura creșterii rîndurilor sale, a trecut la organizarea sa profesională și politică. O retrospectivă asupra dezvoltării mișcării muncitorești din țara noastră evidentiază că în procesul de organizare profesională și politică a clasei muncitorești din țara noastră s-au realizat: C. D. Broegăanu-Gherea în lucrarea: „Ce vor socialiiștii români”, apărută în 1886, care a fost de fapt primul program revoluționar marxist din țara noastră. Idealul clasei noastre

Partidului
Tu tineri ești, Partid al vieții noastre,
Al vrierilor eterne românești!
Cu cîi sui treple tot mai multe-n vîrstă,
Cu-ait mai mult mereu întinerești.

Ne dai lumina la strălucitoare,
Ne ești părinte drag, slăvitur,
Prin cel care l-ai pus în lăunța țării,
Ne ești și braț adînc acrotilor.

Numai acela care nu te știe,
Nu te cunoaște cît ești de frumos,
Cît ești de bun atunci cînd e nevoie
Și cît poți fi de drept și omenos.

Trecînd prin loc, purînd în vreme lănturii,
Ai învățat s-ajuci neabesit
Și de aceea ești și-ati de aproape
Și ești și-ati de arzător iubit.

Lumină pentru viața tuturor,
Ești cel mai pur și cel mai clar izvor.
Cel care bea din tine, dintr-odată,
Devine, cît se fi, strălucitor!

Virgil Carianopol

Două victorii

Între evenimentele cu adevărat importante ale istoriei există o înrudire a cărei noțiune o putem înțelege dacă ne raportăm la conceptul de demnitate umană.
Inițial, ideea de demnitate a fost legată de individ, timpurile moderne au fost însă martorele unei puternice afirmări a ceea ce am putea numi demnitatea colectivă umană. Privită din acest punct de vedere, în care istoria ultimilor o sută de ani este revelatoare. O bărăle, căderea unui imperiu, ridicarea altuia, o subjugare, o eliberare — toate sînt acte politice de încălcare sau de afirmare a demnității umane, a acestui ideal moral atotecuprinzător, de care nu putem să facem abstractie, dacă voim să deșăsim viziunea simplistă a unei evoluții istorice redusa la o înfruntare mecanică de forțe. Independență, suveranitate, respingerea aservirii, de orice fel ar fi ea — nume ale demnității umane.
Evenimentele pe care le aniversăm la 9 Mai fac parte din două distincte capitole ale unei posibile istorii a demnității umane. Primul ne privește numai pe noi, românii. La 9 Mai 1877, în sesiunea extraordinară a Adunării deputaților din București, ministrul de externe Mihail Kogălniceanu a rostit un memorabil discurs: „Sîntem independenți, sîntem națiune de

Patria în mai
„In mai cînd rozele-nfloresc”
Pămîntul se rotește iară
Către semine ce-ncolțesc
Tinînd înalta primăvară

„In mai cînd rozele-nfloresc”
Copacii-nal patria sfîntă
In seve noi ce-ademenesc
Dragostea noastră ne-ntrerupă

„In mai cînd rozele-nfloresc”
Se vîntur lamuri verzi de pace
Copiilor lumii se-nfrătesc
Și se-nfrătește verhu-a face

„In mai cînd rozele-nfloresc”
Partidul și are sărbațoare
Mănușchi de ani ce-alcătuesc
Conștiința clasei muncitoare

„In mai cînd rozele-nfloresc”
Pămîntul se rotește iară
Către semine ce-ncolțesc
Tinînd înalta primăvară

„In mai cînd rozele-nfloresc”
Impunem vreaa aspră-a firii
Nava speranțelor ce crece
In fluviul dulce-al omenirii.

Ion Andreiță

Voicu Bugariu
Continuare în pag. a 7-a

Centenar Argezi
● Argezi — inedit ● „Mărtisor... de Gheorghe Pituț ● Jurnal de poet; de Sultana Craia ● „Spiritul dramatic... de Dan C. Mihailescu ● „Ochiul ciclopului” de Mariana Ionescu. (In pagina a 3-a)

● IN ACEST NUMĂR : ● Poeme de Gheorghe Tomozei și Ion Doru Bălan ● „Prima dragoste”... proză de Iulian Neacșu ● Cenaclul revistei „Luceafărul” ● Atelier literar de Geo Dumitrescu

muncitoare, organizarea și lupta la nivel național auveau să fie încununare la Congresul din 31 martie—3 aprilie 1893 prin constituirea partidului politic marxist al proletariatului român. Crearea Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România a intrat în istoria țării noastre ca un moment care marchează înfăptuirea organizării politice a clasei muncitoare la scară națională.
În scurtă vreme partidul proletariatului român a înregistrat succese pe planul întăririi organizatorice, al călirii ideologice marxiste, al creșterii influenței în masă.
Lealtățile dezvoltării istorice impunuseu cu stringență încheierea procesului de formare a statelor naționale aflate sub dominația marilor imperii din Europa. „In miscarea poezoarelor europene pentru autodeterminarea națională și scuturarea dominației străine — se arată

MEMENTO 2050
● „Grădiște” — poem de Lucian Blaga ● „O temă a criticii: Dacismul la Mihail Sadoveanu” de M. Ungheanu ● „Fascinația originilor” de Mihai Coman ● „Meleaguri Daciei mitice în Memento mori” de Cristian Livescu.

Conf. univ. dr. Mircea Mușat
Continuare în pag. a 7-a

FLORIN MUGUR: „ULTIMA VARĂ A LUI ANTIM”
Interpretarea cotidianului
Că și Dumitru Radu Popescu, Teodor Mazilu, Radu Cosulescu, Constantin Toiu, Aurel Dragoș Munteanu sau George Bălașă, Florin Mugur urmărește să reconstituie în romanul *Ultima vară a lui Antim*, atmosfera morală din „obședatul deceniu”. Similitudinea timpului istoric reduce la o înfruntare mecanică de forțe. Independență, suveranitate, respingerea aservirii, de orice fel ar fi ea — nume ale demnității umane.
Evenimentele pe care le aniversăm la 9 Mai fac parte din două distincte capitole ale unei posibile istorii a demnității umane. Primul ne privește numai pe noi, românii. La 9 Mai 1877, în sesiunea extraordinară a Adunării deputaților din București, ministrul de externe Mihail Kogălniceanu a rostit un memorabil discurs: „Sîntem independenți, sîntem națiune de

Alex. Ștefănescu
Continuare în pag. a 7-a

Intre imund și diafan

Spiritul argezean se manifestă prin tensiuni contradictorii de egală intensitate, sub acțiunea cărora gândirea se organiza...

Acasă bipolaritate a sensibilității argeziene se traduce deopotrivă tematic și stilistic...

Scrisul argezean este capabil să se manifeste în ambele ipostaze ca egală expresivitate pentru că cele două modalități provin din aceeași sursă...

Opoziția între imund și diafan se manifestă cu preponderență în raport cu ființa umană ca obiect al pasiunii morale...

ARGHEZI - desen de Corneliu Baba

rudor argezei ~ inedit

Știu te trec mii de flori Numai la gîndul că mori, Intri-un timp, cîndva, tîrziu. Insa ești voinic și viu Plin de poftă și putere. Dar acordă-mi o plăcere, Dacă simțul te mai minte Țin să îți aduc aminte, Că fără sau cu necaz Ai să mori în orice caz.

Îngrijește-te Să nu-ți scape vre-o hirtie Din care o să se știe De cite un nechemat Cîți bunii prieteni ai trădat.

Tudor Arghezi

1900

Gîndirea estetică și morală a lui Tudor Arghezi conciliază într-un mod particular imundul și diafanul ca ipostaze ale aceleiași materii...

Sultana Craia

Spiritul dramatic

O carte despre poezii române care au tentat literatura dramatică se impune a fi scrisă cîndva. Este vorba aici de o apență deosebită nu atât la spiritul ludic organizat în tiparele unui gen...

inseamnă valorizarea deplină a poezicului în tiparele dramaticului. Am considerat necesar acest preambul...

MĂRȚIȘOR

Acolo unde doarme domnul poeziei noastre-appropiate lumina stă ca o dreptate pîzindu-i țarina și somnul;

Bolnavii însă din cetate pompează-n aer cîtorformul ca să vedem numai informul nu miera limbii inspirate.

Noi însă care știm cum gîlia s-o preafîntî de oseminte gîndim și azi ca mai-nainte de-a fi citit Filocalia că robul vieții din cuvinte e cunoscut cu veșnicia.

Gheorghe Pituț

prozatorul a trecut în umbră, au apărut exegeze vaste despre poezia lui sau a fost minimalizată preza în comparație cu înnoirile aduse în poezie...

Există niste trasee ale prozei argeziene care tematic la conștientă că temele și procedeele se află într-o corelație precisă...

Inventarul complet al tuturor procedeelelor și tematicilor argeziene și totodată sinteza lor realizată într-o capodoperă a prozei românești...

JURNAL DE POET

TURN DE PRIVEGHERE

La poezii adevărați din alte vremuri și veacuri, Argezi a știu că trebuie să afirme o lume, a Patrie cu felul ei de a fi, că trebuie să lupte pentru a avea dreptul și timpul necesar să-și exprime adevăratul.

Intr-un turn de priveghi stă Pindar la Olimpia, într-un turn cosmic s-a așezat Hölderlin la Tübingen de unde urmarea cumal apelor s'au anitimpuritur. Turnul casei paterfamilias de la Mărtișor din acest sat de lângă București și această livadă unde a lucrat Arghezi au această semnificație: veghele priveghi se cere din partea omului...

Ioan Alexandru

Ochiul ciclopului

Aspect al patriotății, sentimentul tradiției a fost întotdeauna viu în conștiința noastră. Exercițiul înaintașii, un mare creator îl omagiază în portretele lui reflectându-și prin afirmate propria imagine...

Dan C. Mihăilescu

aburdușului din Tablete din Tara de Kutu în tragicomedia lumii politice și universitare, fantastice miraculoase al resurrecției anticipat în Ochiul Maicii Domnului...

Dacă formă particulară a creației, literatura se realizează împreună cu răzvrățirea dinului și a basmului cu lumea. (Fața de demulți atunci problema fundamentală este pentru scriitor...

În 1929, autorul Psalmilor își amintește în portretul lui Zamfir Arbore o cugetare pascanliană: „Despre cercuți. Pascaul a zis acum trei sute de ani, că miezul lor este pretutindeni și marginea nicăieri...”

Mariana Ionescu

O TEMĂ A CRITICII: Dacismul la Mihail Sadoveanu

Ună din temele scrierilor care s-au așezat cel mai...

Grădiște

Sunt ostentiv ca drumul și șosea ca praful...

pe vremuri noi femei, ci alte bunuri ale deminției...

E trișă luna azi în Dacia...

Călcind prin rouă și prin iarbă poate că am...

De-a apă-măi vază sece...

Ne va fi dat s-a-njunem și pe culme într-o zi?

Urmasii piină-n pragul unui zeu...

Pe-a lespede șezind acolo lângă tine...

Pe virturi sacre, în alabastru, ne-ar călâzi...

Și umbra inimii mi-o voi vedea...

Sub pași, pe-acele mai răsună...

Iar soarele, în același loc, ne-or lumina...

Lucia Blaga

Cel care încearcă hotărât particularizarea...

„În ultima vreme, scria în 1945 G. Călinescu...

Un aspect spectaculos de redescoperire a romanului...

Structura romanului este o creație de aur...

Dacismul sadovenian este din ce în ce mai...

Sunt ostentiv ca drumul și șosea ca praful...

E trișă luna azi în Dacia...

De-a apă-măi vază sece...

Urmasii piină-n pragul unui zeu...

Pe virturi sacre, în alabastru, ne-ar călâzi...

Sub pași, pe-acele mai răsună...

De-a apă-măi vază sece...

Urmasii piină-n pragul unui zeu...

Pe virturi sacre, în alabastru, ne-ar călâzi...

Sub pași, pe-acele mai răsună...

De-a apă-măi vază sece...

Urmasii piină-n pragul unui zeu...

Pe virturi sacre, în alabastru, ne-ar călâzi...

Sub pași, pe-acele mai răsună...

De-a apă-măi vază sece...

Urmasii piină-n pragul unui zeu...

Pe virturi sacre, în alabastru, ne-ar călâzi...

Sub pași, pe-acele mai răsună...

pe vremuri noi femei, ci alte bunuri ale deminției...

Călcind prin rouă și prin iarbă poate că am...

Ne va fi dat s-a-njunem și pe culme într-o zi?

Pe-a lespede șezind acolo lângă tine...

Și umbra inimii mi-o voi vedea...

Iar soarele, în același loc, ne-or lumina...

De-a apă-măi vază sece...

Urmasii piină-n pragul unui zeu...

Pe virturi sacre, în alabastru, ne-ar călâzi...

Sub pași, pe-acele mai răsună...

De-a apă-măi vază sece...

Urmasii piină-n pragul unui zeu...

Pe virturi sacre, în alabastru, ne-ar călâzi...

Sub pași, pe-acele mai răsună...

De-a apă-măi vază sece...

Urmasii piină-n pragul unui zeu...

Pe virturi sacre, în alabastru, ne-ar călâzi...

Sub pași, pe-acele mai răsună...

pământul / Abia-afina e de ploarea potocivă cu-aur...

Dochia este, pentru Eminescu, corespondentul pământean...

Cristian Livescu

Fascinația originilor

Pentru mulți prezentul apare ca o albie care adună...

Căutând orizonturile poetice ale istoriei, este firesc...

„MARTORI” In dimbo-aceste ce un pitea verde...

astrale, pleca, la vreme de toamnă, într-un car tras de lebede...

Atelier literar la poarta redactiei

T. SERB: Lucruri și malabe, de data asta, pline de improvizatii aberante, sub semnul inculturii și lipsei de gust: „grul poetului și trerea în imn”, „grul pinei lui creștea și minima”?... „masa poetului e pregătită de cele mai culate furnici”, el mestecă trist măruntaiele unor anticci amici? sau: „Tot așa libertatea / printre comunione mai strânsă cu partințelile / dezbăcra / arde mai tare”?... „...tot așa țara / nu întra în muzeu obșnându-și pruncul cu piatra ustrătoasă / prefăcută în soră de cruce pînă va trece puncta”?... „...tot așa patria / nu va purta niciodată în piept înșignă fals botezată / apocalips numai de cei care pretind că s-au născut din Flori”?... „...O mamă zgrăbită de grilă / mă suflă în tăciunii lucrului manual / traversată de slăbil cureni divini, mai scapără în traul plozilor cu terci”?... etc., etc. Iată deci, citatele pe care le-ați cerut (o foarte mică parte din ele...). N-are nici un rost să vă supărâți „pe sat”, pentru că „satul” n-are nici o vină, singurul vinovat de eșecurile și nezarurile prin care trecem fiind alți deei dv. Înșivă. Veți continua (cum vă spuneam și cu ani în urmă) să dormiți așa cum vă veti așterne și să culegeți ceea ce semănați (nu există nicio altă șană!) Pentru „războiul cu poezia”, pe care vă gândiți să-l începeți, e nevoie de „arme” — dv. încă nu le aveți, trebuie să faceți rost de ele, să vi le pregătiți (caile și mijloacele vi s-au indicat în data). Dacă vă simțiți cumva nelinești și nedreptățiți, e bine să mai consultați și alte redacții (poate veți avea mai mult noroc, sau poate veți ajunge să vă convingeți, finalmente, că vă aflați într-o grea eroare).

M. MIRZA: Nu lipsesc elementele poeziei, dar ele se pierd încet într-o plasmă lipicioasă de vorbe, fără început și fără sfârșit, vorbe care sună uneori, dar nu prea spun. Se cere un efort de decantare, de limpezire, de epurare a vegetației parazitare.

V. TIRSOLEA: E păcat să vă irosiți timpul și talentul (care, pare-se, nu vă lipsește cu totul) lăsându-vă în voia unui loc fertil și fără consecințe, a unui delir metaforic jectiv și răsuflat de plidă, în „Intrusul”, care începe promițător și sfârșește cu tot felul de „pirostrii de plută”, „sulfura de salet”, „papuci de mărar”, „cronometre de frică”, etc. etc.

I. V. PERIAM: Nu sînt, din păcate, nici acum, lucruri noi, care să depășească versificările modeste, minore, vetuste, în marginea banalității, pe care ni le trimiteți de la o vreme. (Ceva, în „Fanfară”, „Omul de zăpadă”).

I. CRAIOVA: Nu se vede, de-atita vreme, nici un semn al efortului de înnoire, de autodepășire, de împotrivire în fața bisunitei comode și a plafonării. Și acum, citeva pagini conștiente îndeminate de care dispuneți, dar rămîn și ele la nivelul, mai mult mijlociu, la care v-ați oprit de mult și care, credem, nu da măsură maximă a puterii dv. („Cine a dormit”, „De lungă vreme”, „Călărim”).

D. ALEX. SEUL: Schițele sînt foarte slabe. Jurnalul e ceva mai bine, dar prea telegrafic și destul de neglijent scris. Conținutul e prea puțin interesant, nefiind vorba nici de un jurnal psihologic, nici de unul social (consultați însemnările doctorului Ulieru și altele asemenea, mai aproape de intențiile și preocupările dv.).

R. BUREL: „Băltatul” e ceva

mai bun, mai echilibrat, mai îngrijit scris. Cealaltă e mult mai slabă, imprăștiată, schematică, neglijent scrisă. Trebuie să încercați mai mult timp școlii, lecturii, altele toate strădania dv. rămîne inutilă.

G. SEILER: Sînt niște îngrămădite de vorbe fără șir, care nu ajung să spună nimic. Pe ici-pe colo, lițesc niște imagini (dar e prea puțin...). Presupunem din scrisoare („Stiu că altfel sînd dacă spuneam...” dacă ați și dacă pe dincolo... de unde știți atî de sigur?) sînt cu totul hazardate și usuratic. (Dacă totuși aveți complexe că nu sînteți student, soluția e simplă și la îndemina tuturor: faceți-vă student și gata!) („nici n-o să vă „cauzeze” prea mult, o să vedeți!...”).

GR. H. COTEJA: Ultimele plăcuri nu ne aduc, din păcate, nimic interesant. Versurile sînt niște banalități delirante, în a-fara poeziei, scrisorile, pline de consideratii infatuante, preferințe, „teorii”, „descoperiri”, etc. (pe care nu ne aducem aminte să vi le înțelegem) amestecate pe un fagas similar. „Văi actul creației — ziceți — ca o eliberare de dogme, de prejudecăți!” — foarte frumos, desigur! dar trebuie adăugat neapărat și „...ca o eliberare de ignoranță!”...

Alina C. Diaconescu, Nicolae Vlăduț, Anton Moraru („Lumi-năți ca de stea”), Lia Ana, Bada Ion, Anamaria Lucia Ionel, Bogdan Badiu, P. S. Malmuit, Ioana Ieronim, Em. Cojocaru („Scrisoare”, „Metamorfoză”), G. Adrian (ceva, în „Flori”): Încercări de nivel modest.

Geo Dumitrescu
N.R. Manuscrisele nu se în-potăz.

Pace
Iniți
să nu se mai tragă
de lungul săpăci
fie „debrăntat de halna de
soldat” și se dea drumul
din cabinete și din
hîrțile pacetelor să nu-ia
călcăie demnitățile cu țenile
de tanc
să intre în toate drepturile
orîndu pe planete
ca apoi
să ne dea voie să purtăm
piepturi de carne și oase și nu
de atel.

Sublocotenent, acum în rezervă...
Comandant un pluton. România mea de
trezeci de oameni
la Poarta din Nord
Nu țai aveam ochii albaștri
dar aceleși scrisori de dragoste în sacul
de merinde
Așteptînd permisia de-a lubi încă o dată
te-aș fi îmbrățișat pentru toate zilele pierdute.

Creion
Design
omul e a pasăre
alifet cum s-ar aplica lena noastră
cînd ni se amintesc de maimuță
și ca dovadă cititorilor e
că noi nu orîndim cu nuc de cocos
atunci cînd zburăm
deasupra Hiroșimei

CONSTANTIN DOCHIAN

ION BURNAR

**Chemarea sfîrșitului de veac
și de mileniu**
„E timpul să plec înspre voi
să vă-nîmpin,
ca pe capaci primăvara,
zimbetul vostru
încă din clipa în care este bănuială
și mai încălzeste pumnii
mici ca de copil ai speranței
să vi-l descriu tuturor
peste prașuri de încercare
nu poartă vreunul din voi —
să fie întregul ceas
în care țarba
se va hotărî de memorie
în țai școlii de pace
ci atomului...”

D. BORCEA

Maria Malnar: „Ceramică”
(Din expoziția deschisă la Căminul artei)

Poșibilitate
E posibil
să mori pe Lună
pe Marte
pe între galaxii.

AUREL ALBU

Ciudată țară...
Ciudată țară trebuia să le pară
ca n-au putut niciodată să vadă
într-un singur loc
cei albeștri
și alți infiniți
atîția meșteri MANOLE
și alții copii...

VASILE TRIF

G.M. BUCOVICIOR

CELESTE

Cetate
Se așează zilele
Cărămidă peste cărămidă
Frînse între ele
Cu motorul noștrilor
Trăinicie cetății depinde
De mina și mintea zidarului.
O zi uitată însemnă
Un loc gol în cetate,
Pe acolo pot privi curioși,
Iar unde zidul este subred
Acolo vor încerca răufăcătorii.

Un zidar meșter
Scoate rostul fără jumătăți
Și știe la ochi
Cît var să pună la o noapte
Pentru a nu-i schimba culoarea
Și-a încă legătura tracăică.

Poți lăsa în zid
Și guri de opărire,
Dar scusei plătate
Și nu mai multe
Decît te poate duce privirea
Și numărul orărilor.

Nu scrie pe poartă „CIINE RAU”
Și deschide-o pentru cei cu gîndul împedat,
Pentru cei ce bat noaptea,
Pentru cei ce au nevoie
Să-ți dea un sfat
Sau să-ți ceară,
Pentru cei ce-ți spun o veste,
Ori pentru cei cu setea pe buze.

Dar pentru aceștia
Trebuie să vezi oaspetele
Cum bate cu el în poartă,
După felul cum dă bună ziua.

Un lucru foarte important este
Temelia.

MARIN CORANU

REMUS ROCA

Un eveniment care a hotărît istoria poporului nostru

Urmare din pag. 1

În 1918, ca urmare a voinei și luptei hotărîtoare a tuturor românilor, a avut loc unirea Transilvaniei cu patria mamă. S-a realizat astfel cadrul național și socio-economic pentru dezvoltarea României moderne, s-au creat condiții pentru dezvoltarea forțelor de producție, ale clasei muncitoare, ale partidului său politic.

La toate marile acțiuni care s-au desfășurat în anul 1918 pentru formarea statului național unitar român, mișcarea socialistă a avut un rol de prim ordin.

Creșterea avîntului mișcării revoluționare, numeroasele greve, mitinguri și manifestații în timpul cărora masele au ajuns nu o dată să străpănească strada, au demonstrat voința proletariului de a cuceri ne cale revoluționară drepturi și libertăți democratice, de a-și ridica gradul său de organizare.

În scopul realizării acestor idealuri se impunea întărirea organizatorică a mișcării muncitorești, unificarea ei la scară națională. Deosebite au fost în acest sens conștinerile regionale ale partidelor socialiste care în anul 1919-1920 s-au pronunțat hotărît pentru înființarea unității organizatorice la nivelul întregii țări. Aceste inițiative au fost desăvîrșite în cadrul măsurilor de pregătire a lucrărilor congresului Partidului socialist desfășurate în primăvara anului 1921.

Congresul intrunit la 8 mai 1921, la care au participat delegații ai organizațiilor socialiste din întreaga Romînie, l-a revelat mîna istorică de a constitui prin lucrările și hotărîrile sale transformarea Partidului Socialist în Partidul Comunist Român. În prima zi a Congresului, după alegerea prezidiului și a organelor sale de lucru au fost adoptate o serie de moțiuni: „Pentru pace, contra războiului”, „Pentru amnistie”, „Pentru cei închisi”, „Contra cenzurii și stării de asediu”, „Pentru cei loviți de grevă”, „Pentru proletariatul rus”, moțiuni care exprimau poziția revoluționară, profund patriotică și internaționalistă a întregului partid. În centrul lucrărilor congresului s-au aflat dezbaterile asupra programului Partidului Comunist și asupra afilierii sale la Internaționala a III-a. Raportul și discuțiile au susținut programul revoluționar de luptă, în care a fost inscripționat scopul fundamental înființarea în România a societății fără clase, comunismului. La validarea hotărîrii de transformare a Partidului socialist în Partidul Comunist Român și afilierii sale la Internaționala a III-a, rezultatul votului a fost: unanimitate în legătură cu amîndouă propunerile, pronunțîndu-se 428 de mandate pentru afilierea necondiționată la Internaționala a III-a și 111 cu rezerve.

Subliniind însemnătatea istorică a hotărîrii Congresului, Programul Partidului Comunist Român relevă: „Crearea Partidului Comunist Român pe baza ideologiei marxist-leniniste a marcat o etapă nouă, superioară, atît de plan politic și ideologic, cît și organizatoric în mișcarea revoluționară din România, în dezvoltarea detașamentului de avangardă al clasei muncitoare, a dat un nou și puternic avînt luptelor politice și sociale desăvîrșite de masele largi populare din țara noastră”.

Partidul Comunist Român și-a afirmat prezența activă în toate mișcările sociale și politice care angajau interesele maseilor muncitoare, fiind un promotor consecvent al acestora. El a intruchipat năzuințele vitale ale clasei muncitoare, ale luptei maseilor largi populare pentru libertate socială și națională. Partidul Comunist de-a lungul existenței sale a fost nervul vital al forțelor progresului în momentele decisive care au lăsat istoria noastră.

În poșta ilegalizării sale în 1924, a tineretului care a fost aliat să o înfrunte, Partidul Comunist a organizat și condus mari și importante bătălii de clasă, marcate de eroicele lupte ale muncitorilor ceherșii și petrolisții din 1933 sau epopeea luptei antifașiste, a cărei conducere a fost asumată de comunistii cu toată convingerea, cu toată fermitatea și patosul revoluționar. Luptele revoluționare organizate și conduse de Partidul Comunist au fost încununete cu victoria însușitei de eliberare socială și națională.

Noua etapă de dezvoltare a procesului revoluționar și a societății romînești în ansamblu a ridicat ca sarcină istorică majoră realizarea unității depline politice și organizatorice a clasei muncitoare, forța care a asigurat construirea bazelor economice a socialismului în România.

Aniversarea a 50 de ani de la congresul din mai 1921 este nu numai o prilej de cinstire a tradițiilor glorioase ale clasei noastre muncitoare și ale partidului său comunist, dar și de relevare a răspunderilor ce revin generațiilor de azi pentru continuarea și dezvoltarea acestor tradiții. Istoria partidului clasei noastre muncitoare constituie un inestimabil tezaur de experiență politică revoluționară, la fiecare căreia s-a călît orînduirea noastră socialistă, s-au fărîșit cadrele Partidului, fărîșitorii societății socialiste romînești.

Victoriile obținute de poporul român au asigurat afirmarea și conștinererea Partidului Comunist Român și noi societății. Astăzi poporul român este plener angajat în lupta pentru trădăcerea în viață a hotărîrilor Congresului al XII-lea al Partidului, pentru fărîșirea societății socialiste multilaterale dezvoltate pe pămîntul Romîniei.

Există în istoria oricărui popor evenimente care sintetizează unecă experiență și luptă purtate secole și decenii de-a rîndul și care odată realizate deschid noi coordonate spre viitor. Cu 50 de ani în urmă, clasa noastră muncitoare a străbătut un astfel de moment crucial. Acest drum minunat înăscurat de Partidul Comunist Român, a fost jalonat în zilele noastre de istoricul Congres al XII-lea care a precizat cu strălucire inteligentă aproape trei milioane de comunisti, cu gîndul și fapta întregului popor, viitorul comunist al Romîniei prefîgurat magistral în Programul Partidului Comunist Român de fărîșire a societății socialiste multilaterale dezvoltate și trecere a Romîniei spre comunism.

aurel m. buricea

Acord final

lumina zăpezilor de altădată
magnetizează
numerele concrete
și-n visuale mele
obscia geometriei
bea nemărginire

Agonie

înge cu elge
păste turlo bisericii
din satul sculdund
în amintire
peste căminul de arani
mușii de corali
respiră noaptea
zăpezilor eteme

Entropie

velea de sora
doame cărora
feasta unui cal
rinjește-n ocol
curge din trecut
chipu-i de lut
flăcări concave
canul din potcoave
mă respiră ulmii
din cenușa lumii.

Maria Malnar: „Un fel de nemurie”

PREZENȚE SCRITORICEȘTI Plenara Consiliului Uniunii Scriitorilor

Marți 6 mai 1980, la București, a avut loc plenara Consiliului Uniunii Scriitorilor cu următoarea ordine de zi: Informarea despre activitatea Uniunii Scriitorilor pe primul trimestru al anului 1979; Aprobarea planului de muncă al trimestrului II-1980; Analiza activității revistelor „Viața Românească” și „Convorbiri Literare”; — Diverse.

La această plenară au mai participat, ca invitați, membrii comisiei de cenzori a Uniunii, redactorii șefi ai revistelor editate de Uniune, directorii și editorii de beletristică, membri ai colectivelor redacționale și ai consilierilor de conducere ale celor două publicații supuse analizei.

Pe marginea problemelor înscrise în ordinea de zi, la dezbateri au luat cuvîntul scriitorii:

Două victorii

Urmare din pag. 1

lui popor, a tuturor românilor. În „Gazeta Transilvaniei” din 2 iunie 1977 scria: „Cauza Transilvaniei române este o cauză generală românească, victoria lui e a întregii națiuni, fie aceea răsplătită în orice parte a lumii”. Independența de stat, consfințită prin jertfe de pe cîmpurile de luptă a dat un imbold luptei poporului român pentru eliberarea teritoriilor sale naționale de sub stăpînire străină și pentru împlinirea statului național unitar.

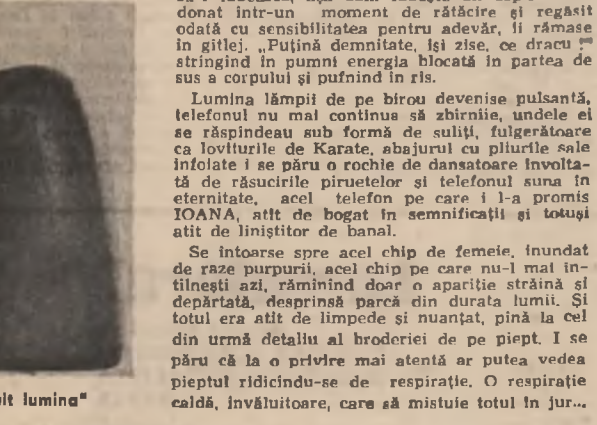
Cel de al doilea eveniment pe care îl sărbătorim este încheierea, pe teritoriul Europei, a celui de al doilea război mondial, prin capitularea fără condiții a Germaniei hitleriste. 8 Mai 1945 este ziua victoriei împotriva celei mai inumane organizări politice din întreaga istorie a umanității. Cel de al doilea război mondial a cuprins șaptezeci și două de state, cu o populație de 1.700.000.000 de oameni, pe fronturi și-au pierdut viața 30.000.000 de oameni, 25.000.000 de oameni au pierit din rîndurile populației civile. România a avut o participare importantă la lupta pentru zdrobirea Germaniei naziste. Întorcînd armele, țara noastră a trecut cu tot potențialul său militar, de partea coaliției antihitleriste. Armata română a participat la războiul împotriva agresorilor hitleristi cu un efectiv de aproape 840.000 de oameni, contribuind la eliberarea teritoriului țării noastre, precum și a Ungariei, Cehoslovaciei și Austriei. În ceea ce privește efectele angajate, România s-a situat pe locul al patrulea în coaliția antihitleriste. Vreme de aproape nouă luni, ostașii români, sprijiniți de efortul economic al întregului popor, au participat la lupta de salvare a umanității de întinerul fascist.

Sînt două victorii despărțite de aproape șapte decenii, petrecute în contexte cu totul deosebite. Amîndouă depun însă, în estăvă măcar, mărturie asupra voinței romînești a Independenței, a trăirii în libertate și în demnitate.

IOANA

Urmare din pag. a 5-a

o femeie împetușată în miel și, toată dragostea ei, masată de obișnuința de a supraviețui băiețului bărbatului și poezie, de reflexul formal de apărare în fața inconveniențelor vieții afective, va izbucni cu o inflăcărată și o devoțiune de-a dreptul incandescente. Aceste dovezi, niciodată roșite, vor avea menirea să-i satisfacă pentru o clipă orgoliul rănit din perioada eroditorilor în care el era d-l Striv iar IOANA, d-na Corb. Sau poate avea să se simtă mai puțin atras de ea ceea ce ar fi simplificat atît de mult lucrurile. Dar acest dialog factice pe care îl lăasă să se înfiripe în mintea sa și pe care îl imprimată nevoii de a pune la punct o stare de indisciplina a nervilor, fu întrerupt de soneria telefonului. Iși simți bratele și templele doborînd, răsuflarea biruită, buzele îi rămăseră ușor desprins de parcă se pregăteau să șoptească ceva, iar expresia feței împietrită, ca pe-un clișeu fotografic care fixîndu-și o mișcare a feței și izolînd-o de sevențele ale căror compunere poate da sens unei stări fiziologice, o face nefirească, ba chiar stupidă. Al doilea trînt ce părea să nu se mai stingă, îl trzei dar fu atît de dezorientat încît dacă ar fi ridicat receptorul, reacția

Maria Malnar: „Loc de privity lumina”

Interpretarea cotidianului

Urmare din pag. 1

demonstrează că încă de pe atunci avea conștiința incompatibilității dintre o existență autentică și asemenea indolenticii inventate în grabă pentru pavoazarea vieții publice. Dar, cu toate că n-a dus lipsă de spirit critic, Alexandru Antim n-a putut să-și impună față de cei din jur punctul de vedere — ar fi fost ca o încercare de a rămîne inflexibil în mijlocul unui torrent viețios și n-a putut nici să închidă pur și simplu ochii și să aștepte, ca personajul din Acceleratorul lui Ion Băieșu, pentru că astfel și-ar fi trimis în neant propria biografie. De fapt, aceasta este drama sa: e a lînt să existe cu orice preț, chiar și cu prețul ca din cînd în cînd să nu existe.

Florin Mugur ne face, prin urmare, să înțelegem că încă de pe atunci eroul romanului său avea sentimentul că-și risipește viața unică, ireparabilă, dar că trebuia să accepte o asemenea condiție nu pentru că ar fi fost un apatic, ci, dimpotrivă, pentru că lubea existența cu spintec. Așa se explică și de ce, pe patul de spital, personajul își retrădește cu un oțetism abia reținut amintirile. Cu toată ironia pe care încearcă să o folosească drept antidot împotriva sentimentului, el nu e decât nota cea mai înaltă pe care sînt, în mod irevocabil, ani lui. De trecut ne despărțim, într-adevăr, rîzînd — dare să sună Florin Mugur —, dar rîzînd cu lacrimi.

Judecând într-o asemenea stare de spirit, epoca își dezvoltă și ceea ce a avut ridicol, dar și ceea ce a avut sublim, în camere de „familii” în care fiecare pieră de mobilier noartă un număr de inventar, se petrec scene de dragoste de o mare puritate. Popenii verzi descărcați în

praful drumului dintr-un camion hodozit ascund aceeași mirifică arhitectură de cristale vegetale ca în urmă cu o mie sau două mii de ani. Poeta care aprinde pe scenă cu otelele „în vînt” pentru a-și recita versurile despre desfrîșirea planului are o însuflețire reală, cu nimic mai prejos decît aceea a Maadei Isanos. Totul — chiar și kitsch-ul — se caracterizează printr-un fel de candoare care sfîrșește prin a înșoșoa sau, măcar, prin a-1 convînsa pe cititor că oricum, ceea ce s-a petrecut s-a petrecut în raza felului de-a fi omeneș.

Personajul care sintetizează acest amalgam eroicomic este Martha, fiica unor oameni boești ajunsă, printr-o ironie a sortii, „sefă de cadru într-o instituție. Prozatorul o descrie ducînd o viață auteră, de vestală a desorolilor și, ulterior, după legirea la pensie, conștîndu-se unul viciu probabil pînă atunci înăbușit: înfulecarea de catafiri și de înghetați fără număr.

Există multe alte personaje care ar merita să fie amintite, ca și multe situații cu valoare simbolică asupra cărora s-ar cuveni ca un comentator să stăruie. Cum însă spațiul nu ne permite să întreprindem o analiză amănunțită, să adăugăm cîteva cuvînte despre stilul propriu-zis în care este scris romanul.

Asocîndu-se printr-o antitudine pe care nu acum s-o descoperă, însă pe care s-o abia acum și-o pune pe deplin în valoare — unei tendințe mai generale a prozei noastre de azi, Florin Mugur practică o retorică a ironiei de o certă savoare literară. Aproape fiecare frază are o trîntă condensată și aluzivă. Iată cum începe o descriere de natură: „Se auziau din dreapta o mulțime de nori nimbus, cîte un nimbus pentru fiecare cap de muritor.” Senzația de ob-

